

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۶/۰۲

میر عبدالواحد سادات

اندیشه و مبارزه روشنگر بزرگ تاریخ روشنگری

در احوالیکه افغانستان آماج ذهنیت تکفیری است و تیکه داران دین از نام خدا و دین ، حقوق و آزادی خلق خدا را سلب مینمایند ، آشنایی نسل جوان و آینده ساز به تاریخ روشنگری اروپا و معرفی اندیشه و مبارزه روشنگران بزرگ تاریخ میرمیت کسب مینماید.

در همین ارتباط امروز از بزرگترین روشنگر تاریخ ولتر یاد مینمایم و اندیشه این شاعر ، نویسنده سترگ ، فیلسوف و مبارز نستوه راه آزادی و عدالت را بمناسبت (۲۲۴) مین سالروز وفات شان ، گرامی میداریم.

فرانسوا ماری اروئه (21 نوامبر 1696 م - 30 می 1779 م) که با نام مستعار و لقب خود ولتر شهرت جهانی دارد نویسنده و فیلسوف خدا باور و بدون اعتقاد به دین فرانسوی است که تمام زندگی خود را در جدل با دگماتیسم حاکم بر کلیسای مسیحی و نهادهای سیاسی حاکم ، در دفاع از آزادی مذهب ، آزادی بیان و عقیده ، جدایی دین از سیاست و دفاع از عدالت وقف گردید و بخاطر هدف زندگی خود بار ها متحمل زندان و تبعید گردید.

در احوالیکه کلیسا و پاپ مقدرات مردم را تعیین مینمود ، ولتر جسورانه تعصب مذهبی و عدم مدارا نقد میکرد . زمانیکه کشیش با ننگین خواندن هنر و تحقیر هنر پیشه ، مانع دفن هنرمند معروف تیاثر گردید و به سوختاندن جسد او حکم نمود . ولتر و خشورانه فریاد سرداد که:

چقدر انسان باید با چنین دین بجنکد و چقدر تلفات بدهد تا از چنین افکار عقب مانده نجات پیدا نماید.
ولتر در آخرین لحظات زندگی در برابر سوال کشیش که:

به خدای مسیح باور دارید ؟

پاسخ داد:

بگذارید راحت بمیرم

کلیسا بخاطر عقاید ضد تیکه داران دین از دفن جسد این منادی تساهل و تسامح جلوگیری نمودند و به همین ترس مخفیانه در يك کلیسا محلی مراسم انجام یافت و بعد از انقلاب کبیر فرانسه جسد این رهبر بزرگ فکری انقلاب را به پاریس انتقال دادند.

میراث معنوی این فیلسوف ، شاعر ، نویسنده و نقاد بزرگ بیشتر از بیست هزار نامه و زیادتیر از یکهزار مقاله و کتاب است که رمان فلسفی کاندید و واژه نامه های شهرت جهانی دارند و به فارسی - دری نیز برگردان شده اند.

حسن ختام این نوشته را با ذکر از سخنان ماندگار ولتر به پایان میبریم:

—من مخالف عقیده تو هستم و اما بخاطر آزادی ابراز عقیده ات خود را قربان مینمایم.

—کتاب بر دنیایی تمدن فرمانروایی میکند.

—برگ های کتاب به منزله بالهای اند که روح ما را به جهان روشنایی پرواز میدهند.

—زمانی يك جامعه دارایی فضیلت اخلاقی است که قانون بر تمام افراد جامعه یکسان تطبیق گردد.

—عملی اگر کاشتید ، عادت درو خواهید کرد.

—عادتی اگر کاشتید ، اخلاقی درو خواهید کرد.

—اخلاقی اگر کاشتید ، سرنوشت را درو خواهید کرد.

—ما باید در زندگی دارایی هدف عالی باشیم و افق بالاتر را بنگریم و زندگی بدون هدف ثمره جز خستگی ندارد.

—کسیکه میگوید با من هم عقیده شو و رنه خدا ترا لعن میکند ، به کسی میماند که میگوید : با من هم عقیده شو و رنه ترا می کشم.

با حرمت

میر عبدالواحد سادات

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی